

Handläggare
Anna Jensen Salomonsson
anna.jensen@bracke.se

Mottagare
Kommunstyrelsen

Förslag på strukturella förändringar, skolutredning

Skol- och barnomsorgsavdelnings förslag till beslut

1. Avtalet med extern hyresvärd för högstadiet i Bräcke sägs upp inför 2029-12-31.
2. Högstadiet i Bräcke ska därefter inrymmas i interna lokaler. Tidplan och detaljer om flytten ska presenteras så att kommunstyrelsen kan fatta nödvändiga beslut under 2027 och 2028.
3. Förskolan Ånäset i Kälarne flyttar till skolområdet på Kälarne skola tidigast hösten 2028. Ytterligare underlag kring detaljerna och kommande investeringsbudget tas fram under 2027.

Motivering

Att minska lokalytorna för att minska driftskostnader för lokaler och öka möjligheterna till samordningsvinster mellan verksamheter är huvudsyftet med förslagen. För Kälarne skolområde är en flytt av förskolan till skolområdet det förslag som förordas. Tidsplanen behöver dock justeras och ytterligare underlag behöver tas fram. Därför är förslaget att ta fram detta under 2027 för att planera för en flytt inför hösten 2028.

Sammanfattning av ärendet

Under våren 2025 tog kommunstyrelsen beslut om att: *kommundirektören ska utreda hur skolverksamheten, utifrån befolkningsprognos och kostnadsnivå, kan organiseras från 2028 för att möta minskad efterfrågan och för att sänka kostnadsnivån.*

Skolchef har fått i uppdrag att leda arbetet och tillsammans med samhällsbyggnadsavdelningen, rektorer och skyddsombud har arbetsgrupper bildats som jobbat med utredningen och de förslag som presenteras. Utredningen har följande inriktning:

Hur kan vi minska lokalytorna och anpassa verksamheterna utifrån den kommande barn- och elevminskningen?

Två förslag har utretts, flytta förskolan Ånäset i Kälarne till skolområdet och flytta högstadiet i Bräcke till interna lokaler när avtalet med extern

hyresvärd löper ut. Den totala kostnadsminskningen för förslagen är cirka 3 mkr för Bräcke skolområde. Inledningsvis ökar kostnaderna för investeringar. Bedömningen som görs i utredningen är att dessa förslag långsiktigt både är ekonomiskt och organisatoriskt fördelaktiga.

På sikt, om nuvarande prognoser blir ett faktum, är det nödvändigt att nya förslag till beslut tas fram kring den framtida högstadieorganisationen. Antalet elever på högstadiet minskar kraftigt från 2038.

Utredningen kring folk- och skolbibliotek behöver också beaktas under processen. Ytterligare samordning av verksamhet och lokaler kan behöva göras på sikt.

Beskrivning av ärendet

Utifrån både det ekonomiska läget samt de prognoser som pekar på minskat barn- och elevantal i kommunen, länet och riket så behöver skol- och förskoleorganisationen i kommunen återigen utredas enligt beslutet i kommunstyrelsen mars 2025. Hur kan verksamheterna anpassas utifrån minskat barn- och elevantal?

Skolchef har fått i uppdrag att leda arbetet och har valt följande inriktning och huvudfråga för utredningen:

Hur kan vi minska lokalytorna och anpassa verksamheterna utifrån den kommande barn- och elevminskningen?

Det har bildats arbetsgrupper på respektive orter under hösten 2025 och dessa har haft avstämningar regelbundet. Grupperna har förutom skolchef bestått av rektorer, skyddsombud, kulturchef och representanter från samhällsbyggnadsavdelningen.

Utredningen fokuserar på anpassningar av lokaler för förskole- och skolverksamhet. Hänsyn har inte tagits till samhällsekonomiska aspekter i denna utredning. Bemanningsfrågor tas upp i aktuella åtgärdsplaner vilket är ett parallellt spår.

Befolkningsprognosen som är gjord fram till 2034 visar att kommunen kommer att minska med 599 personer fram till 2034 enligt Statisticon. Tyngdpunkten är att barn och unga minskar medan de äldre ökar.

Den stora minskningen är alltså barn och unga, men även andelen i arbetsför ålder (20-66 år) minskar med närmare 13%, medan andelen äldre ökar med över 22%. Kommunen behöver göra en förskjutning och anpassa verksamheterna utifrån prognoserna där flera parametrar som

lokalanvändning, bemanning, investeringsbehov och kompetensförsörjning på sikt bör beaktas.

Framskrivningen som gjordes 2025 visar att minskningen av barn i åldern 6-15 år fram till 2034 är 19,7% vilket motsvarar 125 elever (636 elever 2026).

Antalet födda i kommunen minskar kraftigt med början 2023 och det behöver nu verksamheten anpassa sig till. 2024 föddes det 35 barn och 2025 föddes det 24 barn i hela kommunen och – dessa ska fördelas på 4 egna kommunala förskolor, 2 fristående inom kommunen samt eventuellt i andra kommuners eller friståendes förskolor.

Denna utredning har fokuserat på Kälarne och Bräcke skolområde.

Ekonomiska konsekvenser

Åtgärderna syftar till att kommunen ska ha en budget i balans enligt riktlinjerna för god ekonomisk hushållning. Inledningsvis ökar investeringskostnaden för iordningsställande av lokaler vilket påverkar likviditeten och även kapitalkostnaden. Lokalkostnaden för skol- och barnomsorgsavdelningen minskar med minst 3 mkr/år från 2032 och ca 2 mkr från 2030 för skolverksamheten i Bräcke (utifrån 2 års kapitalkostnader inledningsvis). För Ånäsets förskola är det föreslagna åtgärderna på skolområdet i jämförelse med investeringsbehovet i nuvarande lokaler likvärdiga. Det är rimligt att anta att det går att minska investeringskostnader i lokalerna på Kälarne skolområde då uträkningarna baseras på att alla åtgärder görs som verksamheterna önskar. Ett arbete att se över alternativa lösningar till några förslag bör påbörjas och samtidigt behöver hänsyn tas till hur prognoserna utvecklar sig. Om elevunderlagen minskar kan också andra lokallösningar på skolområdet framkomma på sikt. Samordningsvinster och minskning av personalkostnader har inte beaktats vilket ett förslag till flytt troligen också kommer att innebära.

Kostnaden för att bevara lokalen för förskolan Ånäsets beräknas till 2,3 mkr (kommande underhåll- och investeringsbehov). När fastigheterna lämnas får samhällsbyggnadsavdelningen inledningsvis en ökad kostnad för vakanta lokaler om inte ny hyresgäst finns, försäljning av fastigheten sker eller annat kan göras i anslutning till flytt av Ånäsets förskola.

Enligt avtalet med extern hyresvärd för högstadiet i Bräcke så löper kapitalkostnaderna fram till och med 2031 och uppgår till 968 tkr/år. Om avtalet sägs upp 2029-12-31 så återstår 2 år, vilket innebär att kommunen ska betala det resterande för 2 år (drygt 1,9 mkr).

Barnkonsekvensanalys

Barnen på förskolan Ånäset har inte tillfrågats själva om detta utan de har företrätts av sina vårdnadshavare utifrån sin ålder. På förskolan har det funnits skisser på hur den nya lokalen föreslås se ut. Information har skickats ut skriftligt och det har varit informationsmöten med vårdnadshavare i den tilltänkta lokalen. Vårdnadshavarna har fått möjlighet att ställa frågor och lämna synpunkter. De frågor som uppkommit har besvarats och finns med som bilaga i underlagen. Om beslutet om flytt av förskolan Ånäset verkställs kommer barnen bli delaktiga i arbetet framåt. På Kälarne skola finns det skolråd där representanter från vårdnadshavare ingår och dessa har fått information under processen.

Vårdnadshavarna på Bräcke skola har fått information om den pågående utredningen. Eleverna har fått information via vårdnadshavare och elevråden har träffat politikerna i skolutskottet och diskuterat lokaler.

Eleverna på högstadiet har tidigare tagit upp att de inte har någon bra skolgård nu, vilket detta förslag kommer att lösa. Eleverna vistas också i nära anslutning till annan verksamhet där allmänhet vistas vilket ur skolsäkerhetssynpunkt blir bättre i detta förslag. De äldsta barnen som berörs om förslaget antas gå nu i årskurs 3 (årskurs 7, 2029). Dessa barn har inte varit delaktiga i processen inför beslut men kommer vara det om det blir aktuellt.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad, 2026-04-30

Utredning, förslag till strukturella förändringar inom skolverksamheten, 2026-04-30

Utredning lokaler samhällsbyggnadsavdelningen Kälarne skolområde (bilaga 1)

Utredning lokaler samhällsbyggnadsavdelningen Bräcke skolområde (bilaga 3)

Svar på frågor från vårdnadshavare förskolan Ånäset (bilaga 2)

Inkomna synpunkter från vårdnadshavare

Namninsamling Ånäsets förskola

Kommunstyrelsens protokoll, 2025-03-25, §52 punkt 4

Beslutet skickas till

Kommundirektör, avdelningschef skol- och barnomsorgsavdelningen samt chef samhällsbyggnadsavdelningen

Anna Jensén Salomonsson
Chef Skol- och
barnomsorgsavdelningen

Anders Lundin
Kommundirektör